

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Sanja Pavlović, Olivera Milošević i Zlata Kureš, na sednici održanoj 27. 2. 2025. godine jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom „OPOZICIJA IZGUBILA KOMPAS: Tražili od Vučića da objavi dokumenta, sad ga optužili: Time kršiš zakon! (VIDEO)”, objavljenim 12. decembra 2024. godine, portal „Alo.rs”

1.prekršio je tačke 1 i 2 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije o obavezi novinara /novinarki da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se novinarskih standarda koje propisuje Kodeksa, da prve jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i odredbu po kojoj je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi kleveta i glasina,

2. prekršio je tačku 3 Poglavlja III, po kojoj su novinari/novinarke, pre svega, odgovorni javnosti i tu odgovornost ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa,

3.prekršio je tačku 1 Poglavlja V (Poštovanje dostojanstva), po kojoj novinari/ novinarke ne smeju da diskriminišu, između ostalog, na osnovu rase, pola, roda, starosti, ličnih svojstava, seksualne orijentacije, jezika, vere, političkog i drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla,

4.prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima) o obavezi novinara/novinarki da konsultuju više izvora.

Nalaže se portalu „Alo.rs“ da odluku objavi u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokati Bojane Savović podneli su žalbu zbog teksta u kojem se, između ostalog, navodi da je ona “opoziciona tužiteljka, koja je postala prepoznatljiva nakon žute reforme pravosuđa”, koja govori o tome da Vučić nije nadležan ni stručan da se bavi istraživanjem krivičnih dela. Zaključuje se da je opozicija ranije tražila da se informacije i dokumentacija u slučaju pada nadstrešnice na železničkoj stanici u Novom Sadu obelodane, a sada optužuju Vučića za

Kraljice Natalije 28
11000 Beograd
tel: (011) 30 67 320
www.savetzastampu.rs

kršenje zakona zbog javnog objavljivanja tih informacija. Jasno je da su zahtevi opozicije samo maska za njihov pravi cilj – rušenje Aleksandra Vučića”. U žalbu se ističe da Savović nije članica ni jedne politike stranke, ni opozicione, te da nije ni na koji način učestvovala u reformi pravosuđa, niti imala koristi od te reforme. Tekst, po mišljenju advokata, liči više na politički pamflet nego na novinarski sadržaj, maliciozan je, netačan, neobjektivan, napisan bez konsultovanja bilo kog izvora, a nije napravljena nikakva razlika između pretpostavki i nagađanja. Time su, navodi se u žalbi, prekršene tačke 1, 2 i 3 poglavlja I, tačka 2 poglavlja II, tačka 3 poglavlja III, tačka 3 poglavlja V, tačka 1 poglavlja VII i tačka 3 poglavlja VIII.

U odgovoru na žalbu, Viktor Petrović, odgovorni urednik “Alo.rs” u celini je osporio žalbene navode. Istakao je i da je u vreme objavljivanja spornog teksta važio stari Kodeks novinara, te je zato sve navodne povrede kvalifikovao po tim odredbama. Naveo je da nije objavljena nijedna neistinita informacija, sporni navod da je karijeru počela nakon žute reforme pravosuđa nije leziono podoban, to nije nečasno, niti predstavlja klevetu. Nije joj povređeno ni dostojanstvo, ni privatnost. Reč je o dozvoljenom novinarskom komentaru na izjavu, naveo je, između ostalog, u odgovoru na žalbu. Dodao je i da novinar ima pravo da ne otkrije izvore, što ne znači da informacija nije proverena.

Komisija je žalbe je prihvatila primedbu urednika da je tekst objavljen pre stupanja na snagu novog Kodeksa novinara i novinarki Srbije, te nije razmatrala prekršaje tačaka (poput one o nenanošenju štete dostojanstvu i ugledu ličnosti), koje nisu važile u vreme objavljivanja teksta. Prekršene odredbe su u ovoj odluci navedene po važećem Kodeksu, budući da su identične onima koje su postojale i ranije. Nekadašnja tačka 1 poglavlja IV sada je podeljena u dve tačke, tačku 3 poglavlja III i tačku 1 poglavlja V.

Po oceni Komisije za žalbe, tekst je tendenciozan, zlonameran, politički intoniran i u suprotnosti sa osnovnim profesionalnim standardima koji prodrazumevaju tačno, objektivno i nepristrasno informisanje u javnom interesu. Tužiteljka Savović etiketirana je kao „opoziciona tužiteljka“, koja je „postala prepoznatljiva posle žute reforme pravosuđa“ samo zato što je iznela mišljenje da je predsednik države nestručan i nenadležan da se bavi ispitivanjem krivičnih dela i analizom građevinske dokumentacije u vezi sa rušenjem nadstrešnice u Novom Sadu. Uz to, u naslovu se tvrdi da je “opozicija izgubila kompas”, a kao potvrda za to se navodi njena izjava, iako Savović nije predstavnica opozicije.

Komisija je zato zaključila da su spornim tekstom prekršene odredbe koje se odnose na obavezu tačnog i objektivnog izveštavanja u skladu sa standardima Kodeksa i pravljenja jasne razlike između činjenica, pretpostavki i nagađanja. Kodeks obavezuje novinare da sa dužnom pažnjom provere sve činjenice, da konsultuju relevantne izvore i da nepristrasno izveštavaju o svim važnim događajima, a posebno o političkim i društvenim.

Cilj teksta nije, po oceni članova Komisije, bio informisanje javnosti, već diskreditacija tužiteljke Bojane Savović. Ovakvim izveštavanjem portal diskriminiše osobu o kojoj piše na osnovu drugačijeg mišljenja.

Komisija podseća i da su novinari/novinarke dužni da rade u javnom interesu i da, u skladu sa profesionalnim normama, objavljuje činjenice neophodne građanima da donose informisane odluke i da tu odgovornost javnosti ne smeju da podrede interesima drugih, a posebno ne interesima izdavača, korporacija, vlada i drugih državnih organa, što je, po mišljenju Komisije, ovoga puta bio slučaj. Komisije veruje da se redakcija vodila nekim drugim interesom, posebno s obzirom na činjenicu da je isti tekst objavljen u razmaku od 20 minuta u tri različita medija.

Tekst na portalu “Alo.rs” objavljen je u 13.15 sati i potpisan je (Anita Golubović), na “Informeru.rs” isti tekst je, bez potpisa autora i bez navođenja izvora, objavljen u 13.16 sati, dok su “Novosti.rs” tekst objavile u 13.35 sati, takođe nepotpisan i bez izvora, što ukazuje na organizovanu medijsku kapmanju vođenu iz jednog centra.

Beograd, 27. 2. 2025.

Predsedavajući

Zlatko Čobović